

Nr 127.

Av herr **Lindblad, Ernst**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

De i Kungl. Maj:ts proposition nr 126 föreslagna pensionsnämnderna skola väljas såsom en särskild, fristående befattning. Emellertid antyder kungl. propositionen sid. 159 mycket riktigt, att »inom åtskilliga kommuner antalet av dem, som äro lämpliga att utses till ledamöter i pensionsnämnd torde vara begränsat». Genom det föreslagna valsättet och stadgandet om avlöning kommer man emellertid helt visst att finna antalet av »sökande» mer än tillräckligt. Anmärkningar mot den föreslagna bestämmelsen ha gjorts av flere Konungens befallningshavande (sid. 121), däribland i Västerbottens, Jönköpings, Kronobergs, Gävleborgs, Älvsborgs, Norrbottens och Jämtlands län. Det torde också vara uppenbart, att för ändamålet vore den av Konungens befallningshavande i sistnämnda län antydda åtgärden ägnad att minska olägenheterna. Närmast i överensstämmelse härmed torde Konungens befallningshavandes i Kronobergs län förslag vara förtjänt av uppmärksamhet. *Taxeringsnämnderna*, som tillsätts enligt bevillningsförordningen, torde i regel hava även för pensionsnämndens arbete lagom stora distrikt och synas också dels på grund av valsättet, dels ock på grund av sin kompetens och någon vana vid tolkning av författningar bäst ägna sig för ett opartiskt bedömande av jämväl dessa frågor. En mera ingående kännedom om de försäkrades verkliga förmögenhetsförhållanden torde man i regel ej finna. På grund härav skulle också klagomålen hos pensionsstyrelsen kunna väntas nedgå i antal och denna centrala myndighets arbetsbörda i väsentlig mån minskas. En del hithörande ärenden kunde lätt handläggas på samma gång som taxeringsnämnden håller sina sammanträden och därmed onödiga resor och sammankomster und-

vikas och dubbla ersättningar härför förebyggas, där samma personer ändå måste utses till båda befattningarne. Erfarenheten från ett flertal kommuner visar, att allmänheten helst väljer in i taxeringsnämnden och omväljer personer, som under loppet av flere år hunnit att vinna författnings- såväl som personalkänedom i sin ort.

Taxeringsnämnderna hava dock i en del distrikt onödigt många ledamöter, för att fungera som pensionsnämnd. Antalet bör därför begränsas till 5 valda ledamöter; användas härvid taxeringsnämndens äldste fungerande ledamöter, så uppnår man på så vis samma garanti som regeringsförslaget med längre funktionstid och halva nämndens utlottning under tiden. Anses kvinnas insättande i nämnden särskilt önskvärd, så kan ju möjligen bevillningsförordningen ändras, så att hon även där får plats; i så fall bör kvinna såsom ledamot av taxeringsnämnden också tillerkännas företräde *framför* männen i pensionsnämnden, när hon på grund av taxeringsnämndens övertalighet eljest ej säkert finge plats.

Det må anses såsom väsentlig förbättring, att pensionsdistrikten på detta vis i regel bliva större än i kungl. förslaget, och att ofta nog ledamöter från olika socknar därvid samarbeta, varigenom synpunkterna om egna sockenfördelar lättare kunna motverkas. Den genom taxeringsarbete vunna erfarenheten skulle också förhindra tendenserna att på grund av bristande kännedom eller trots kännedom ej fästa avseende vid befintliga tillgångar, låt vara oftast av blygsam art. Invaliditetsbedömningen torde också böra ske efter en annan princip än denna: »i dag dig, i morgon mig!» . . . Och varför inrätta en ny kommunal nämnd, då det kan vara nog att med lämpliga personer besätta de 2, som redan finnas — taxeringsnämnd och kommunalnämnd — som man vet, huru de fungera?

Med stöd av det anförda tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen behagade besluta följande ändrade lydelse i »lag om allmän pensionsförsäkring»:

i stället för §§ 19—21 en ny paragraf:

Varje taxeringsdistrikt, som finnes inrättat enligt förordningen om taxeringsmyndigheter, skall tillika bilda ett pensionsdistrikt, och utses för varje sådant en pensionsnämnd, bestående av en ordförande och sex ledamöter. Ordförande i taxeringsnämnd är jämväl ordförande i pensionsnämnden, och i denna in-sättes den av Konungens befallningshavande förord-

nade ledamoten av taxeringsnämnden samt av de valde de 5 i tjänstgöring äldste ledamöterna.

I taxeringsnämnd invald kvinna skall inträda som ledamot av pensionsnämnden, oavsett om manlig ledamot av taxeringsnämnden tjänstgjort längre tid än hon.

§§ 22 och 23 lika.

§ 24. Beträffande pensionsnämndens beslutsmänsighet vid sammanträden och om påföljd för uteblivande från sammanträde gäller vad som stadgas i förordning om taxeringsmyndigheter.

§§ 25—28 lika.

Stockholm den 14 april 1913.

Ernst Lindblad.

Nr 128.

Av herr **Mannheimer**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.

Enligt 6 § i det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till lag om allmän pensionsförsäkring skall årliga beloppet av den pension, som utgår på grund av de försäkrades egna avgifter, utgöra trettio procent av de erlagda pensionsavgifternas sammanlagda belopp.

Följden av detta beräkningssätt blir, att den, som vid tidig ålder drabbas av invaliditet, som sätter honom ur stånd att genom arbete förvärva sitt uppehälle, erhåller en ytterst obetydlig dylik pension. Om t. ex. en försäkrad drabbas av invaliditet vid 26 års ålder och dessförinnan inbetalt den stadgade minimiavgiften tre kronor under tio år, erhåller han pension till ett årligt belopp av allenast 9 kronor. Även om avgifterna avsevärt höjas, blir pensionen enligt regeringsförslagets beräkningssätt vid tidig invaliditet alltjämt så obetydlig, att den icke erbjuder erforderligt skydd. Den, som vid tidig ålder blir invalid, har emellertid i regel minst lika stora, oftast större, behov att fylla än åldringen.

Om avgifts-
pension.